

Sv. Marjeta niže Ptuja. Preteklo nedeljo, smo po stari navadi obhajali god naše farne patrone. K proslavi tega dne so posebno pripomogli naši Orli. Dopoldne so se z zastavo in godbo na čelu v krojih skupno z naraščanjem udeležili službe božje. Po večernicah pa so imeli na dvorišču g. Mikla odsekovni telovadni nastop. Izpadel je v splošno zadovoljnost, kar so navzoči priznali z večkratnim ploskanjem. S tem so naši Orli dokazali, da kljub temu, da so prepuščeni sami sebi, da se še dobro držijo. Zares, njih vrste niso tako številne, ko so bile pred par leti, a so tem požrtvovalnejše. To so dokazali svoj čas posebno s svojim delom pri Društvenem domu, ki jim pa še vedno ne nudi nobenega zavetja, ker delo stoji. Stavbenemu odboru bi trebalo več vzajemnosti in agilnosti, pa bi našim društvom ne trebalo tožiti o brezdomovinstvu, ki je največja ovira plodnosnega delovanja.

Loterija v Ptuj. Zrebanje efektne loterije se vrši v nedeljo, dne 26. t. m., ob treh popoldne pri »Zamorcu« v Ptuj. Srečke se dobijo samo še v pisarni župnije sv. Petra in Pavla v Ptuj in pri žrebanju. Pridite v čim večjem številu! Na svidenje!

Sv. Marko niže Ptuja. Marijina družba pri Sv. Marku ponovi v nedeljo, dne 26. t. m., krasno igrano »Lurška pastarica«. Prijatelji ljudskih iger, posebno Marijine družbe, se vabijo k obilni udeležbi!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Tukajšnji orlovski odsek priredi povodom blagoslovitve zvonov v nedeljo, dne 9. avgusta t. l., popoldne svoj prvi nastop z javno telovadbo. Na sporedu so pester telovadne točke, katere bo spremljala ljutomerska godba. Po telovadbi se bo vršila v Slomškovi dvorani popolnoma nova igra »Materina ljubezen« v čast duhovnikom-jubilantom. Tudi pevske in tamburaške točke bodo sledile. Vabljeni stari in mladi. Bog živil!

Sv. Križ na Murskem polju. Gasilci in prijatelji gasilcev, udeležite se slavnosti blagoslovljanja nove gasilske zastave v nedeljo, dne 26. t. m. Popoldne se vršijo velike gasilske vaje in v Slomškovi dvorani predstavljajo lukavski gasilci igro »Divji lovec«.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Na aninsko nedeljo, dne 26. t. m., ob pol štirih popoldne vpriporijo domači Orli v uti gospe Repenšek dve lepi igri: »Turški križ« in »Tri sestre«. Med odmori bodo svirali tamburaši. Cene vstopnicam: 8, 6 in 3 dinarje. Ker bo zelo lepo, ne manjka naj nikdo!

Sreča Vas čaka pri Kv. Juriju ob Ščavnici dne 30. avgusta na veliki tomboli s krasnimi dobitki, ki jo priredi Bralno društvo v prid svoji knjižnici. Nabirateljem darov pa, prosimo, pojdite na roko in nikar jim ne kažite vrat!

Gornja Radgona. Naše Kat. prosvetno društvo vpripori v nedeljo, dne 26. t. m., popoldne po večernicah, v posojilnični dvorani Jalenovo štiridejansko dramo »Sretni«. Vabimo k obilni udeležbi! — V nedeljo, dne 12. t. m., zvečer so gostovali na našem odru člani mariborskega narodnega gledališča. Predstavili so se z burkami in komičnimi prizori. Povdariti moramo, da še to malo občinstvo, ki je prisostvovalo gledališkemu večeru, s prireditvijo ni bilo posebno zadovoljno. Zato vsem umetnikom, ki hodijo v poletni sezoni k nam, prijateljsko svetujemo, naj bodo zmerni z vstopnino in naj nam podajo stvari, ki so našim ljudem primerne. Znatno bolj je bilo zadovoljno občinstvo, ki je napolnilo posojilnično dvorano v petek, dne 17. t. m. zvečer, ko je koncertoval pri nas ljubljanski »Slovenski kvartet« (gg. Banovec, Pečenko, Zavrčan, Zupan). Ta večer je bil za nas nekaj posebnega in upamo, da so bili z njim zadovoljni tudi prireditelji. Tistim, ki se gri takih prireditvah ne znajo dostojno obnašati, pa prav odločno svetujemo, naj drugič rajši ostanejo doma.

Mozirje. V nedeljo, dne 26. t. m., priredi Udruženje vojnih invalidov, podružnica Šoštanj, v dvorani hotela g. Goltnik v Mozirju tridejansko burko »Davek na samce«. Ker je čisti dobiček namenjen onim, ki so po pravici imenovani najubožnejši med ubožnimi, to je vojnim invalidom, ki so zapuščeni od vsega sveta, se pričakuje obilne udeležbe. Po predstavi, ki se prične ob treh popoldne, je na sporedu zabava z godbo, plesom itd. Iskreno vabljeni!

Tedenske novice.

Policajdemokratske laži. Meseca junija so se vršile v nekaterih obmejnih občinah občinske volitve. Baš v tem času sta bila Žerjav in Pribečevič nekako na vrhuncu njune policajdemokratske oblasti in moči. Žerjavova lista »Tabor« in »Jutro« sta proglasila po končanih volitvah v zgoraj omenjenih občinah zmago naprednosti in samostojne demokratske stranke, kjer so bile poprej izključne klerikalne trdnjave. Po poročilih »Tabora« in »Jutra« je tedaj vse zapuščalo Zebotovo SLS in vrela v Žerjavovo stranko. Naši dobri obmejni Slovenci ne čitajo listov kot sta »Tabor« in »Jutro« ne radi tega so šele sedaj po nekaj tednih zvedeli, kako so naše zavedne obmejne občine kar meni in tebi nič proglasili mariborski policajdemokratje za klerikalcem iztrgane in za nje izvojevane trdnjave. Novoizvoljeni župani v obmejnih občinah nas naprošajo, naj sporočimo javnosti, da so bila poročila »Tabora« in »Jutra« o napredovanju in zmagi Žerjavovcev ob severni meji iz trte izvita demokratska laž in zloba. Obmejne občine so tu di po zadnjih občinskih volitvah trdno v taboru SLS!

Mariborske novice. Velikemu županu mariborske oblasti in zagrizenemu demokratu dr. Pirkmajerju se maje velikožupanjski stolček. Vse je prepričano, da bo v najkrajšem času dobil naslednika. — Naša stranka je priredila zadnjo soboto v dvorani Zadrufne gospodarske banke veličasten shod. Na zborovanju je poročal g. poslanec Fran Zebot. — Zadnjo nedeljo popoldne je imela mestna požarna bramba tombolo z lepimi in dragocenimi dobitki. — V mariborski javni bolnici se lečita zakonska Lamprecht od Sv. Lovrenca na Pohorju. Zadnjo nedeljo sta bila omejena na novi maši domačina g. Pajterja. Fotograf je hotel goste fotografirati in je napravil v to svrhu visok oder.

Preslabi oder se je podri, ljudje so padli na tla in se jih je več poškodovalo. Gospa Lamprecht si je pri padcu zlomila desno roko, njen mož pa desno nogo. — Posebno novost za mesto Maribor je nov Röntgenov aparat, ki si ga je nabavil vseučiliščeni docent in primarij mariborske bolnice g. dr. Ivan Matko v Slovenski ulici. S tem aparatom je omogočeno zdravljenje najbolj globokega raka in raznih drugih bolezni. Podoželsko prebivalstvo opozarjamo na ta aparat. — Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov obhaja dne 5. in 6. septembra svojo 70letnico.

Vprašanje narodnega poslanca g. Franjo Zebota in tovarišev na g. ministra vojske in mornarice v zadevi batinanja in sramotenja vojakov Slovencev. G. minister! Dan za dnevom dobivamo pritožbe, da v posameznih vojaških edinicah vojake-Slovence podčastniki Srbi in Hrvati sramotijo s »Švabi« ter jih pretepujejo. Take pritožbe prihajajo zadnji čas posebno pogosto iz Djevdjelija, Petrovaradina in Karlovca. Vojaki sami si ne upajo poslati pritožbe svojim višjim komandantom, ali obvestiti nas poslance o tem početju, ker se jih potem še bolj neusmiljeno pretepa in šikanira. Obupna pisma pišejo prizadeti vojak-Slovinci svojim roditeljem, bratom in sestram. Od slučaja do slučaja pridejo ta poročila tudi v roke narodnim poslancem. Za danes navajamo samo en slučaj: Pri 28. pp. v garniziji v Djevdjeliju v Makedoniji služi kot redov Alojz Lubi, sin slovenskega očeta in slovenske matere. Alojz je dober Slovenec in ni nikak »Švaba«. Kljub temu pa ga pušejo srbski in hrvaški vojaki in podčastniki za »Švaba« in če izpregovori svoj materni slovenski jezik, ga tolčejo. Oče Jakob Lubi je dobil dne 15. maja 1925 od prijatelja poročilo, da naj se zavzame za svojega sina Alojza. Srbi in Hrvati v isti ednici so pred 15. majem radi tega, ker je govoril svoj materni jezik, tako natepli in telesno poškodovali, da več tednov Alojz ni mogel nobene službe vršiti. Radi poškodb z batinami se vlačil Alojz ves onemogel okoli brez vsake pomoči. Sin si še tega ni upal očetu poročati, ampak so drugi sporočili te nezakonitosti in krutosti. Dovoljujem si Vas, g. minister, vprašati: 1. Ali so vam te žalostne razmere v posameznih vojnih edinicah znane? 2. Ali ste pripravljeni vse tiste, ki s Slovenci tako brutalno in nečloveško postopajo, najstrože kaznovati? 3. Je-li ste voljni, izdati strogo odredbo, da se taki čini v bodoče na vsak način preprečijo? Prosim nujno pismeni odgovor! — Franjo Zebot, narodni poslanec.

Utopljenca potegnili iz Drave. Od Sv. Petra pri Mariboru nam poročajo: Dne 21. t. m. so potegnili iz Drave neznanega utopljenca. Bil je že dolgo v vodi, ker je že močno razpadel.

Kaj nam poročajo od Sv. Martina na Pohorju? Dne 3. julija je pogorel Ajd Roman, p. d. Majal. Ogenj so povzročile saje, ki so se užgale. — Dne 9. t. m. že zjutraj so se začeli zbirati oblaki nad Pohorjem in je tudi že začelo grmeti in proti 3. uri popoldne je nastala strašna nevihta in nas je obiskala s točo, tako da je še drugi dan ležala do 10 cm na debelo po polju in napravila ogromno škodo. — Strela je udarila ta dan v črešnjo, katera je stala tik posestva g. Ivana Motnal, p. d. Dečar, ter jo je raztrgala. Hvala Bogu, da ni udarilo v hišo!

Novice od Sv. Lovrenca na Dravskem polju. Letos smo v neprestanem strahu, ker skoro vsak dan podnebje začne groziti. Tem bolj, ker nas je zdaj več let zapored obiskovala toča. Minuli četrtek je pa vsekrizem švigala strela; poleg požara na dveh krajih v Cirkovcah je zapalila tudi Napastovo kočjo v Spodnjih Pleterjah ter mizarju, ki je bil v njej nastanjen, upelnila vse: svinje, opravo in veliko lesa za pohištvo. Na srečo je bila domača požarna bramba, hiteča na pomoč v Cirkovce, ravno že v vasi, ko je udarilo, da je s pomočjo dežja vsaj širjenje požara zadržala. Polja kažejo letos posebno lepo. Bog nas obvari treska in hudega vremena!

Obrtna razstava v Ljutomeru. Priprave za to razstavo, ki se vrši od 9. do 16. avgusta t. l., so v polnem teku. Prijavilo se je toliko obrtnikov, da bodo vsi prostori meščanske šole zasedeni. Polovična vožnja je zasigurana. Dne 15. in 16. avgusta je tudi 50letnica Kola jahača in vozača z dirko. Na večer dne 16. avgusta vozi poseben vlak do Pragerskega. Kdor si hoče ogledati Ljutomer in njegove slavne gorice, ki ima sedaj ugodne železniške zveze na vse strani, posetiti obrtno razstavo in s tem podpreti obrtništvo, kdor hoče končno prisostvovati tudi znanim obrtnim dirkam, naj ne zamudi te ugodne prilike.

Srebrna sv. maša in blagoslovitev novih zvonov pri Sv. Križu pri Ljutomeru. V nedeljo, dne 26. t. m., bode slavil pri nas naš domačin dr. Matija Slavič svojo srebrno sv. mašo. Dne 9. avgusta pa bomo obhajali slovesno blagoslovitev treh novih zvonov. Zvonove bo blagoslovil mariborski vladika dr. Karlin.

Novice od Sv. Bolfenka pri Središču. Dne 20. t. m. je minulo 25 let, odkar je naš preč. gospod župnik Fr. Planinc služil prvo sv. mašo. Bog daj občespoštovanemu in priljubljenemu gospodu župniku, ki je toliko storil za našo cerkev, še veliko zdravjih in veselih let, da bi še čakal tudi zlatega mašniškega jubileja. Bog ga živil! — V pondeljek ob 2. uri zjutraj je umrl na Vitanu v starosti 72 let posestnik, Franc Šoštarich. Bil je prava slovenska, kmetska korenina, pošten in odkritosrčen. Dolga leta je bil »šolski oče« tukajšnje šole, ter cerkveni ključar do svoje smrti. V družbi je bil vesele narave in vsak je vzljudil »očeta« Šoštaricha. Pred poldrugim letom je reveža zadela kap; vendar pa se je s pomočjo domačinov še peljal v svoje ljubljene gorice, da jih še enkrat vidi. Preteklo nedeljo se je čutil boljšega in zato je prosil, da ga peljejo tudi na dom njegove najmlajše hčerke, ki se je letos omožila v Medžimurje, ker še ni bil nikdar tam. Na poti pa je zdijal konj; koleselj se je razbil in Šoštarich je dobil tako težke telesne poškodbe, da je v noči umrl, previden s sv. zakramenti za umirajoče. Počivaj sladko, dragi Francel! Na svidenje nad zvezdami! Zapuščeni družini pa naše sožalje!

Naplava utopljenca in samomor učiteljice. Pri Sv. Marku niže Ptuja je naplavila Drava moško truplo. Utopljenec, ki je bil v vodi že najmanj 10 dni, je 30 let star in mu manjkajo trije prsti na levi roki. Imena utopljenca še niso dognali, ker se ni našlo pri njem nič, iz česar bi se dalo sklepati, kdo in kaj da je. — Z zastrupljenjem si je končala v Rogaski Slatini mladostno življenje učiteljica iz Zemuna pri Beogradu, gospica Nikovičeva. Vzrok samomora je še neznan.

Iz Ptuja do Moškanje se je dne 15. t. m. izgubila denarnica z nekaj denarjem in železniškimi legitimacijami. Ker legitimacije za druge osebe nimajo nobene veljave, se prosi, da se iste proti poštenim nagradam oddajo pri Tomažu Kovačec, posestniku, Samužani, pošta Sv. Marjeta pri Moškanjih.

Radi tatvine pod ključem. Iz Zavrča poročajo: Dne 14. t. m. je bil aretiran in ptujskemu sodišču izročen tukaj poštarnik Franc Feguš zaradi tatvine, oziroma napeljevanja k temu poslu. Feguš je že kradel dalje časa in žandarmerija je našla veliko zalogo manufakture in drugih stvari pri njem in pri njegovih starih pri Sv. Marjeti. Škoda se računi nad 40.000 kron. Kot uradnik je bil neuljuden in surov proti strankam, posebno proti naročnikom naših listov in sploh proti naši stranki. Bil je prijatelj Trohe. Pri občinskih volitvah smo se volilci rešili Trohe, a letos se je Feguš sam rešil Zavrča. Božji mlini meljejo počasi, a gotovo!

Mavčeva Frančka je obhajala na Dobrni dne 12. jul. redko slavnost 25letnice kot cerkvena pevka. Ves omenjeni čas je zahajala redno k pevskim vajam in ni zamudila ne dneva pri svitanjih in pri majniški pobožnosti, da ne bi s svojim milim sopranom počastila Matere božje. Proslava se je vršila v Tišlerjevem vinogradu z govorom in petjem. Sodeloval je tudi oddelek vojaške godbe.

Kozolec zgorel. Strela je urezala v pondeljek zvečer ob razsajajoči nevihti v kozolec posestnika Antona Zolnirja v Lopati pri Celju. Ogenj je upelnil do tal velikanski kozolec, ki je hranil letošnji pridelek žita in razno poljedelsko orodje. Škoda je ogromna, a zavarovalnina je malenkostna.

Novice iz Vojnika. Požigalci zopet na dehu. V nedeljo, dne 12. t. m., ob pol 12. uri ponoči je začel goreti kozolec Josipa Grabarja v okolici Vojnika. Zgorela je vsa krma in ječmen, ki je bil v kozolcu, a k sreči je bilo vse zadostno zavarovano. Najbolj zanimivo je pa to, da je začelo na spodnjem in zgornjem koncu od enem goreti. Sumi se, da je to storila zlobna roka. Sedaj nastane vprašanje: Ali se to dela res iz zlobnosti, ali iz maščevanja, ali pa celo vsled podkupljenja. Eno je gotovo, da požigalec nima niti iskricke vere v svojem srcu, še manj pa usmiljenja do svojega bližnjega. — Dosedaj je pogorelo vsled požiga že letošnje leto 12 poslopij v župniji Vojnik. Orožništvo pa še do danes ni imelo sreče zločincev izslediti. Ako bo šlo tako naprej, bomo prisiljeni, vsak svojo poslopje ponoči stražiti, in prvemu, ko se približa k poslopju, se mu bo pod nogo posvetilo in s tem zaznamovalo kot požigalca, ker potem mu ne bo mogoče utajiti, da ni bil na dotičnem mestu.

Cerkvene novice od Sv. Roka nad Smarjem pri Jelšah. Veličasten shod se je vršil v nedeljo, dne 19. julija tu gori. Iskreno hvaležni smo g. kanoniku dr. Vraberju za velik trud in prijaznost, ki nam jo je izkazal ob tej priliki z veleč. g. Julijem Vajdom, in drugimi blagimi gospodi vred. — Za Anino nedeljo, 26. t. m. se nam obeta redko veselje, h kateremu vabimo častilce sv. Roka od blizu in daleč. Še prav posebno pričakuje ta veličastna cerkev in prijazni hrib Sv. Roka mnogoštevilne zastopnike Marijinih družb iz domače in sosednih dekanij. Zakaj? Ljubljanska Lichtenturnska Marijina družba je napovedala za to nedeljo svoj prihod tu sem in svojo slovesno službo božjo s pridigo tu gori ob 10. uri. Pridite tedaj v obilnem številu in skazimo vrlim ljubljancem svoje veselje ter sv. Roku in sv. Ani svoje čestitke. Bodi ta veseli sestanek tudi nekako nadomestilo za zlato mašo, ki bi jo ta dan imel obhajati tukaj 25. maja umrl kanonik Bohanec. — Različne izletnike in božjepotnike k sloviti romarski cerkvi sv. Roka pri Smarju opozarjamo na lepo, jedrnatno pisano knjigo: »Smarje pri Jelšah. Zgodovina in opis njegovih svetišč in pridejanj 33 slik.« Dobiva se za 7 D v Cirilovi tiskarni v Mariboru in pri cerkvenem predstojništvu v Smarju pri Jelšah. Čisti dobiček je namenjen za vzdrževanje šmarskih svetišč.

P. n. županstva, ki nam niso še poravnala zneska za brošuro »Kako sestavljati in popravljati volilne imenike«, prosimo, da nam znesek 4 din. čimpreje poravnajo. — Tajništvo SLS v Mariboru.

Dovršeno sredstvo proti revmatizmu. Čeravno je lek Radio-Balsamica dr. Rahlejeva radi svojega brzega, lahkega in popolnega lečenja reumatizma jako dobro znan ne samo v naši državi, ampak že tudi v inozemstvu, je še vendar pri nas mnogo bolnikov, ki trpijo na tej bolezni. Daje se njim zdaj priložnost, da se lahko popolnoma ozdravijo, ker je Radio-Balsamica priznan od vseh svetovnih medicinskih veljakov kot najboljšo sredstvo proti revmatizmu, protinu in revmatičnemu otrpljenju (ishias). Zdravilo Radio-Balsamica je popolnoma neškodljivo za srce in ima tudi to prednost, da zelo hitro deluje in ne zapuščajo nobenih sledov ne na koži ne v organizmu. Revmatizem, ki traja že več let, se že more izlečiti z dvema do tremi steklenicami tega znamenitega leka. Za izdelavo in prodajo leka Radio-Balsamica je tvorjen laboratorij Radio-Balsamica dr. Rahlejeva v Beogradu, Kosovska ulica 43. 829

Dopisi.

Slovenjgradec. Gospod V. je tik »samostojnega kmetiča«. Z jezikom povzdiguje kmetski stan, kot kavalir pa go sramoti. Učeljeni kavalir! Na Dobrem dvoru so zares se-

mostojni — pa so »samostojnemu« kmetu preveč kmetavarski. Danes samo ta opomin! Da ne bo mislil, da mu bo bojkot uspel.

Zavrčje. »Jutro« bobna v svet, da se je pri nas ustanovila krajevna organizacija stranke SDS ter da se je dne 12. t. m. izvolil Iličanski odbor. Resnica je ta: Eks-župan Troha, ki je obut v radikalne šolne ter oblečen v samostojni jopič, si hoče na glavo posaditi demokratsko kapo, da bo zgleдал bolj državotvorno. Zvabil je pod pretvezo agrarne reforme nekaj ljudi na svoj lim, kakor že on zna. Omenil ni popolnoma nič o kaki stranki, ampak samo tole: Izvolili bomo odbor agrarne reforme, ki bo zemljo delil ter branil pravice agrarnih interesentov, ker g. Ulm hoče zemljo nazaj imeti. Na ta lim so se nekateri žalibog ugedli, a niso vedeli, da so se prodali stranki, ki pije našo kri. G. Troha, bodite mirni, saj veste, da imate zapoved od svoje gospe, ki se glasi: »Politiko pa le pust na mir, drugač boš sam ostal!« Da stranka ne bo napredovala, to je gotovo.

Teharje pri Celju. Častilce sv. Ane opozarjamo, da se letos vrši cerkveno proščenje prav slovesno v nedeljo, dne 26. t. m., takozvani »Anin sejm« pa je drugi dan v pondeljek, dne 27. t. m. Savinčani, na prav veselo svidenje!

Solčava. Dne 12. t. m. je naše štiri nove zvonove slovesno posvetil preč. g. Jurak, opat celjski. Zvonove je vtila zvonarna St. Vid nad Ljubljano. Cutimo dolžnost, da se tem potom zahvalimo livarni za oblikovno lepo izdelane, posebno pa za harmonično izredno ubrane zvonove. Skof. izvedenca gg. dr. Kimovec in p. H. Sattner sta se v oceni zelo pohvalno izrazila. Zvonarno toplo priporočamo. — Ob priliki vsakoletnega shoda Korošcev v Solčavi dne 2. avgusta bo blagoslovitev nove, iz domačega marmorja in deloma betona izdelane kapele. K slovesnosti vabimo vse prijatelje naše lepe Solčave.

Sv. Križ pri Rogški Slatini. V Vincu je umrl dne 15. t. m. najstarejši župljan od Sv. Križa, posestnik g. Anton Kamenski, p. d. Vinški, star 87 let. Pogreb se je vršil dne 17. t. m. Na njegovi zadnji poti so ga spremljali trije čč. gg. duhovniki od Sv. Križa in med drugimi skoraj vsi številni sorodniki. Rajni je bil zelo ugleden, priljubljen in radodaren župljan, katerega je cela župnija spoštovala. Svojo zakonsko družico je preživel ravno za tri in pol leta. Novi zvonovi pri Sv. Križu, kateri so bili posvečeni in potegnjeni v zvonik ravno na njegov smrtni dan, so njemu prvemu zapeli žalostno pesem. Svojo veliko posestvo je zapustil v dobrih rokah najmlajšega sina Ivana. Naj stari Vinški v miru počiva! Bodi mu zemljica lahka!

Ložno pri Rogatcu. Naša romarska cerkev je dobila lanske leto v najhujši zimi dva nova zvona, ki smo ju potegnili v stolp, ko sta bila od domačega č. g. župnika blagoslovljena. Letos po Veliki noči pa smo jima naročili še tovariša, ki bo tehtal 650 kg ter v glasu g vabil Marijine častilce od blizu in daleč na romarske shode. Ker bo stal lepih novcev, zato prosimo vnete častilce loženske Matere božje, da bi kako večjo svotico prinesli in položili na oltar, ali poslali na župni urad Sv. Florijana. Za te večje dobrotnike se bo vsak mesec po prvem služila sv. maša v tej cerkvi. Zvon je naročen pri znani livarni Bühl v Mariboru ter bo dovršen proti koncu meseca avgusta in z vodom prepeljan na naš prijazen hriček. Dan slovesne blagoslovitve se bo pravočasno oznanil v tem časniku, da se bomo takrat sešli v ogromnem številu.

Smarje pri Jelšah. V nedeljo, dne 26. t. m., po rani službi božji se vrši pri nas pri cerkvi ali v Katoliškem domu shod Slovenske ljudske stranke. Govori tajnik Kranjc in poslanec Skoberne (sko bo mogel priti pravočasno iz Beograda).

Kozje. Tajništvo SLS v Kozjem do dne 15. avgusta t. l. ne uraduje, na kar se opozarjajo vsi somisljeniki in prijatelji.

Gospodarstvo.

ZAHTEVE NASHI VINOGRADNIKOV.

Resolucije, ki so bile sklenjene na občnem zboru Saveza jugoslovanskih vinogradnikov za Slovenijo ter poslane na pristojna mesta, se glasijo:

1. Ministrstvu poljoprivrede in voda, odelenje za poljoprivredno nastavo, Beograd.

Vinogradniki Slovenije, organizirani v pokrajinskem Savezu jugoslovanskih vinogradnikov ter zbrani na obč. zboru Saveza dne 27. 6. 1925, iskreno pozdravljajo ustano vitev višje vinarke in sadjarske šole v Mariboru, ki je za napredek našega vinogradništva in sadjarstva velike važnosti. Istodobno pa se protivimo ukinitvi nižje vinarke in sadjarske šole v Mariboru, ki je nujna potreba za našega kmeta-vinogradnika.

Vsled tega nam je čast predlagati ministrstvu, da blagovoli poleg višje šole za vinarstvo in sadjarstvo očuvati tudi dvoletni ali vsaj enoletni nižji tečaj, ki bodi namenjen edinole izobrazbi kmetijskega naraščaja.

Omenjena kombinacija je mogoča pod enotnim vodstvom in že gospodarstvo šole zahteva omenjeni nižji tečaj.

2. Ministrstvu poljoprivrede in voda, odelenje za vinogradarstvo i vočarstvo, Beograd.

Ker je nova carinska tarifa močno zadela poleg raznih kmetijskih potrebščin tudi vinogradniške in kletarske potrebščine, prosimo ministrstvo poljoprivrede in voda v imenu pokrajinske zveze jugoslovanskih vinogradnikov za Slovenijo, da se nove tarife na te predmete ukinejo, ali vsaj znižajo, ker so ravno vinogradniki navezani na marsikatero inozemske izdelke, ki se pri nas ne izdelujejo, oziroma po kvaliteti daleč zaostajajo za inozemskim blagom.

Da more ostati naše vinogradništvo na tem višku, na katerega se je povzpelo, oziroma da more napredovati z uspehom, je ukinitvev, oziroma znižanje novih carinskih tarifov prepotrebno.

3. Ministrstvu financ, Beograd.

Slovenski vinogradniki, zbrani na občnem zboru pokrajinske zveze jugoslovanskih vinogradnikov za Slovenijo, dne 27. 6. 1925, so odločno proti obdačenju ročnega dela kmetijskih delavcev, prav posebno pa še proti obdačenju njihovih naravnih prejemkov, ker vse te izdatke mora nositi na koncu vendarle posestnik sam, ki je že do sedaj preveč obdačen.

4. Finančnemu odboru narodne skupščine, Beograd.

V Sloveniji obstoja že drugo leto Pokrajinska zveza jugoslovanskih vinogradnikov, ki si je stavila za svoj cilj pospeševanje vinogradništva in čuvanje stanovskih interesov svojih članov in vinogradnikov sploh. Za uspešno delovanje vsakega večjega društva je pa neobhodno potrebno društveno glasilo.

Zaradi tega se obrača odbor Zveze na finančni odbor narodne skupščine s prošnjo, da podpre društvo s primerno letno podporo in mu omogoči izdajanje društvenega strokovnega glasila za vinogradništvo, ki je v Sloveniji posebno važnega gospodarskega pomena.

5. Finančnemu ravnateljstvu, Ljubljana.

Na občnem zboru Pokrajinske zveze jugoslovanskih vinogradnikov za Slovenijo v Mariboru dne 27. 6. 1925 se je govorilo, da se baje vtihotaplja na naše ozemlje velika množina italijanskega vina, ki se potem prodaja pri nas kot dalmatinsko vino.

Ker je zvezina glavna naloga, da povsod čuva interese vinogradnikov, si dovoljujemo opozoriti Vas na to in prositi, da se v pozitivnem slučaju potrebno ukrene.

Za odbor:

Robert Košar, predsednik. Inž. Ivo Zupanič, tajnik.

O REJI DOMAČIH ZAJCEV.

Reja domačih zajcev ali kuncev je pri nas brezdvomo premalo razširjena. Belgija, znana napredna kmetijska in industrijska dežela, nam prednjači tudi v tem oziru. Ona je pred svetovno vojno prodajala na Angleško za letno 26 milijonov frankov domačih zajcev. Iz Belgije izvira zategadelj tudi ena najboljših pasem kuncev, t. j. belgijski orjak. Prava dežela kuncev pa je Francija, ki je z vzgojo teh domačih živali zaslužila letno 160 milijonov frankov. Tudi v Nemčiji so kunci zelo priljubljene domače živali in njih reja se nahaja tam na višini sedanjega časa.

Malokatera domača žival je za mladino, kakor tudi za odrasli svet tako vabljiva in glede krme tako skromna, kakor kunec. Vsak človek, ki dela v zaprtih prostorih, si prav rad privoščja kakšno razvedrilo po svojih službenih urah, za kar je zajčereja kakor nalašč pripravna. Pa tudi za delovnega kmetijskega človeka je pravi užitek, ako se more pozabavati s kuncem po napornem delu. Nabiranje trave in sena za zajčke je razven tega eno najljubših opravil za otroke, ki še niso sposobni za težka dela.

Meso domačega zajca igra v ljudski prehrani v Belgiji, na Francoskem in v Nemčiji veliko vlogo. Če je meso primerno pripravljeno, je ne samo zelo redilno, ampak tudi zares izborna jed. Pri nas imajo ljudje še nekako nezaupanje do mesa domačega zajca, a to brzokone vsled tega, ker ga ne znajo dobro pripraviti.

Vpoštevaloj zgornje navedbe, je gotovo odveč povdarjati še posebej, da je reja domačih zajcev jako dobičkonosna. Vprašanje smotere zajčereje zasluži, da razpravljamo o njem temeljiteje in obširneje.

Zajec ali kunec, ki ga redimo dandanes v ljudsko hano, ali pa tudi iz veselja ali športa, izhaja od divjega ali poljskega zajca. Sčasoma so iz tega nastale različne plemenske vrste danes živečega domačega zajca. Spada med glodavce in tvori s poljskim zajcem trinajsti rod glodavcev. Vendar danes paritev domačega zajca z divjim ni več mogoča.

Domači zajec je kaj mirna, z vsem zadovoljna in plaha žival. Vsled teh lastnosti in radi hitre ploditve se ga mnogokrat omenja v pregovorih, zlasti primerjanja z naglo ploditvijo niso redka.

Vsaka zajka povzra na leto povprečno 30 mladičev in je vsled tega mogoče zajce v kratkem času zelo razploditi. Mlada zajka se more pariti že s sedmim mesecem, samci pa so spolno dorasli z osmim mesecem. Oplojena zajka znosi po preteku enega meseca kakih 6 do 12 mladičev v gnezdecu, katerega si v ta namen napravi iz slame, sena ali listja. Naznotraj si ga mehko postelje z dlako, ki si jo populi s trebuha. Mladiči pridejo na svet slepi in skoraj čisto goli. V nekaj dneh dobe kratko dlacičo, izpregledajo pa šele deveti dan. Koncem tretjega, po leti tudi že koncem drugega tedna mladiči zapustijo gnezdo ter stikajo za materjo in njenim mlekom. Po šestih tednih se smejo odstaviti, oziroma že odstraniti od matere (belgijski orjaki in srebreci za dva tedna pozneje) ter razvrstiti po posebnih kletkah, ali ves zarod skupaj, ali pa v gručah po 5 do 8. Seveda ne gre starki jemati vseh mladičev naenkrat, ampak polagoma, po 2 na dan. S četrtem mesecem so mladiči dobri za zakol, s sedmim pa se že smejo pariti ali pripuščati k plemenitvi.

Popis najboljših pasem domačega zajca:

1. Velike pasme.

Belgijski orjak je razširjen zlasti na Flanderskem, kjer tudi najbolje uspeva. Dobro oskrbovane čistoplemenske živali te vrste so po 70 do 75 cm dolge ter tehtajo po 8 kg. — Plemenski znaki: Podolgst život, dolgi, pokonci stoječi uhlji, velike in rjave oči, pri starejših podtradek. Navadne barve so: zajčjesiva z belim trebu-

hom, dobijo se pa tudi živali temnosive, železnatosive, črne in modrikaste barve. — Belgijski orjak je zelo mesnat, samica vrže čisto po 10 do 12 mladih, obrežiti pa se sme le po trikrat na leto. Mladiči morajo sesati najmanj osem tednov.

Francoski mrkač ima kratek, čokot život, okroglo glavo, ki je podobna kozličevi in ima pobešene uhlje. Zajci te vrste so jako mesnati in tehtajo spiti do 7 kg. Najlepsi so oni sive barve in črno pisani. Francoskemu mrkaču zelo podoben je angleški mrkač, ki se razlikuje od prvega po tem, da ima še dalje in širše uhlje.

Nemški lisasti orjak je tudi zelo mesnat ter ima drobne kosti. Velikost in oblika kakor belgijskega orjaka, le nekoliko bolj čokot je. — Plemenski znaki: Orjaska postava, temeljna barva je snežnobela z lisami, uhlji temnobarvni, temnoobrobline oči, po hrbtu vijugasta črta, ob straneh lise, na nosnicah metuljček. Lise so navadno črne, včasih pa tudi temnosive, rumene, modrikaste ali zajčjesive, ne smejo pa biti pokropljene s kako drugo barvo. So za plemo zelo priporočljive živali.

2. Srednje velike pasme.

Francoski srebrec je zajčja pasma, ki si obeta najboljšo prihodnost. Njegov predhodnik je sivi srebrec, čegar domovina je Siam in Indija. Tam ga redijo že več tisoč let. Te vrste zajcev imajo zatorej najdaljšo preteklost in po vsem pričakovanju tudi najlepšo bodočnost. So zelo utrjene, krepke, potrebujejo malo krme, samice pa so dobre in zelo rodovitne matere. Kostni so drobnih in dajo veliko mesa. Zelo lepi so njihovi kožuhi. Srebrna barva je posledica tega, ker so nekateri posamezne dlake dalje in na koncih bele. Čim več je takih dlak z belimi konci, tem svetlejša je barva. Nenavadno živahni mladiči so črne barve, ko pridejo na svet. Srebrno barvo začnejo dobivati šele po 6. tednu, popolni srebreci pa postanejo še le po dovršenem 6. mesecu. — Plemenski znaki: majhen život s precej močnim hrbitščem, enakomerno srebrna barva, pokonci stoječi uhlji. — To pasmo so začeloma pri nas redili samo Angleži za šport. Glavno pri reji je bilo, da teža živali nikdar ni smela biti večja kot 2½ do 3 kg. Po križanju te pasme z belgijskim orjakom so si vzgajali Francozi, ki so zahtevali pred vsem, da ima žival veliko mesa, takozvano pasmo francoskih orjaskih srebrecov ali šampanskih srebrecov. Te živali so sicer nekaj svetlejša barve, dosežejo težo 6 do 7 kg ter dajo potemtakem veliko mesa in hkrati velik dragocen kožuh. Zato moramo pripisovati tej pasmi vso prihodnost.

Renski lisec ima črne in rumene lise na belem temelju, enako kakor nemški lisasti orjak, samo da je nekoliko manjši od tega. Života je vitkega in nekoliko zlek-njenega. Zadnji del je dobro razvit, glava nekoliko podol-gasta. Renski lisec tehta 4 do 5 kg.

Japonski kunec je nekoliko manjši od renškega lisca. Njegov život je zleknen, uhlji so 10 do 12 cm dolgi ter močni in pokončni. Pri njem se opažajo tri pisane barve: sivobela, rdečerumena in črna, ki se strogo ne ločijo, ampak zlivajo skupaj, oziroma prehajajo druga v drugo. Japonski kunec tehta približno 4 kg.

3. Male lahke pasme.

Holandski kunec je podoben navadnemu hlevskemu domačemu zajcu tako po svoji obliki, kakor životu. Barve se živo ločijo druga od druge. Začetnikom priporočamo to pasmo, ker je zelo plodovita. Samice so jako dobre matere. One doje in odredijo tudi zanemarljive mladiče težkih pasem, ako jih denemo koj prvi teden v njihovo kletko.

Ruski kraljiček je zmerja, živahna živalica, ki se nenavadno hitro plodi. Plemenski znaki: bel život, uhlji pokonci stoječi, nos, uhlji in noge črne, oči rdeče. Tehta 2½ do 3 kg. Kožuhi je zelo dragocen. Mladiči so rožastor-deče barve, ko pridejo na svet. Pravo barvo zadobijo šele med razvojem.

Poljski kraljiček se tudi hitro plodi. Života je čokatega. Uhlji so pokonci stoječi, glava debela in okrogla, barva po večini bela. Živali so zmerno ter imajo drag kožuh, vsled česar se njih reja priporoča. Tehta do 3 kg.

Približno enako težek je alaški kunec, ki je popolnoma črne barve, ki je v svojem temelju nekoliko golobje-modra. Život je zleknen, uhlji pokonci stoječi. Kožuhi se uporablja za imitacijo alaške kožuhovine, ki je zelo draga.

Kdor hoče rediti živali samo za zakol, se more posluževati tudi takih vrst, ki so nastale potom križanja. Take živali dobimo, ako parimo samca kake pasme s samico kake druge, navadno manj plemenite pasme. Take potom križanja nastale pasme navadno niso tako občutljive in ne zahtevajo toliko nege, kakor živali velikih plemenitih pasem. Seveda je treba pri takih rejah paziti, da so živali vsaj tolike, da dosežejo težo 4 kg. Zelo lep produkt križanja sta »normadinec« in »lotrinčan«, ki po svoji sličnosti najbolj spominjata na nemškega lisastega orjaka.

Dalje prihodnjic.

Konjeresko društvo za mariborsko oblast objavlja, da se vrši letošnje ogledovanje in premiranje plemenskih konj pod običajnimi pogoji: dne 3. avgusta z začetkom ob 8. uri v Zalcu za srez Celje, dne 4. avgusta z začetkom ob pol 9. uri v Smarju pri Jelšah za srez Smarje, dne 13. avgusta z začetkom ob pol 8. uri v Ptujju za sodni okraj Ptuj in dne 14. avgusta z začetkom ob 8. uri v Ormožu za sodni okraj Ormož. Za sodni okraj Ljutomer se vrši razstava plemenskih konjev v zvezi s slavnostnimi prireditvami 50-letnice Kola Jahača in vozača v Ljutomeru dne 15. avgusta popoldan na žrebrani na Cvenu. Za Ptuj je bilo prvotno določeno premiranje na dne 5. avgusta ter se je vsled sejma, ki se vrši ta dan v Ptujju, moralo preložiti na dne 13. avgusta. V vseh drugih krajih društvenega področja, kjer so se drugače premovanja vršila, se letos vsled pre-